

INNOVATSION IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOTNING TARKIBIY TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI

Ergashev Botirjon Rafuqjon o'g'li,	<i>AIQI "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasida stajor o'qituvchisi Tel: +998902169060</i>
Baxodirjonov Fazliddin Baxriddin o'g'li	<i>AIQI talabasi</i>
Ibrohimjonov Dilyorbek Abdumajid o'g'li	<i>AIQI talabasi</i>
Isroiljonov Muslimbek Oripjon o'g'li	<i>AIQI talabasi</i>
Jalilov Boxodirjon Umarjon o'g'li	<i>AIQI talabasi</i>

Annotatsiya

Zamonaviy va globalashgan iqtisodiy sharoitda iqtisodiyotlarning zamonaviy sharoitlarga va tarkibiy o'zgarishlarga moslashishi uchun tarkibiy islohotlarni o'tkazish zarur. Ushbu maqolaning maqsadi ta'minot siyosatiga e'tibor qaratgan holda, ushbu ehtiyojni keltirib chiqaradigan sabablarni tahlil qilish va iqtisodiyotlarning ishlash usullariga tizimli ta'sir ko'rsatadigan global miqyosdagi o'zgarishlar. Tahlil iqtisodiyotlarga potentsial oqibatlariga ishora qilib, sanoatga asoslangan iqtisodiyotdan xizmatlarga asoslangan iqtisodiyotga o'tish bilan davom etmoqda. Bundan tashqari, optimal o'sish yo'lidan og'ishlarga olib kelishi mumkin bo'lgan ichki tarkibiy o'zgarishlar, tarkibiy islohotlar bilan bog'liq vaqt asoratlari (qisqa muddatli va uzoq muddatli ta'sir) va islohotlarni tuzatish maqsadining o'zaro ta'siri - bu rivojlanish uchun zarur bo'lgan vaqt. Iqtisodiyotni tarkibiy islohotlarga moslashtirish masalalari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: tarkibiy o'zgarishlar, tarkibiy islohot, ta'minot siyosati, sanoat, xizmat ko'rsatish.

2021-yil 6-noyabr kuni O'zbekiston Respublikasining yangi saylangan Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning inauguratsiya marosimida Prezident kelgusi besh yilga mo'ljallangan asosiy ustuvor yo'nalishlarni o'z ichiga olgan Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasini ilgari surdi.

Ta'kidlash joizki, Prezidentimiz tomonidan taqdim etilgan "Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi" yetti yo'nalishdan iborat bo'lib, bundan besh yil avval qabul qilingan Harakatlar strategiyasi va uning doirasida amalga oshirilgan muvaffaqiyatli islohotlarning ajralmas qismidir.

Xususan, Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasining uchinchi yo'nalishi – milliy iqtisodiyotni rivojlantirish, uning o'sish sur'atlarini zamon talablari darajasida ta'minlash – Harakatlar strategiyasining iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha ustuvor yo'nalishlari doirasida boshlangan islohotlarning davomi, deb baholash mumkin. rivojlantirish va liberallashtirish. O'z navbatida shuni ham ta'kidlash kerakki, samarali islohotlar keyingi muvaffaqiyatlar boshlanishi uchun debochadir.

Asosiy maqsad - aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulotni oshirish

Iqtisodiyotning real sektorini rivojlantirish hisobidan aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulot hajmini oshirish 2022-2026 yillarga mo'ljallangan ustuvor vazifa ekanida alohida ma'no bor.

O'tgan 5 yil davomida, ya'ni 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi doirasida sanoatning yetakchi tarmoqlarini (to'qimachilik, elektrotexnika, avtomobilsozlik, qurilish materiallari, kimyo va neft-kimyo sanoati, qishloq xo'jaligi mashinasozligi, energetika) rivojlantirish bo'yicha strategiyalar qabul qilindi.).

Qishloq xo'jaligida erkin raqobatni ta'minlovchi bozor tamoyillarini joriy etish, xususan, paxta va g'alla yetishtirishda davlat buyurtmasini bekor qilish hisobiga ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorligi va ishlab chiqaruvchilar manfaatdorligi ham oshirilmoqda.

O'z navbatida, hududlarning iqtisodiy salohiyatini oshirish maqsadida erkin iqtisodiy zonalar tashkil etilib, ularga xorijiy investorlarni jalb etish bo'yicha tegishli imtiyoz va preferensiyalar berildi.

Sanoatning yetakchi tarmoqlariga ixtisoslashgan kichik sanoat zonalari tashkil etilib, ularning samarali faoliyat yuritishi uchun zarur infratuzilma barpo etildi. Katta ishlab chiqarish quvvatiga ega innovatsion texnoparklar tashkil etilib, ularda zamonaviy ilm-fan yutuqlaridan foydalangan holda mahsulot ishlab chiqarish yo'lga qo'yildi.

Shu bilan birga, O'zbekistonda turizm sohasida amalga oshirilgan tub islohotlar orqali turizm infratuzilmasi rivojlanib, turizm xizmatlari (ziyorat turizmi, tibbiy turizm, kino turizmi va boshqalar) tuzilmasining yanada kengayishi natijasida mamlakatning turizm salohiyati yuksalib bormoqda. yildan yilga ortib bormoqda. O'zbekistonni rivojlantirishning yangi strategiyasiga muvofiq, mamlakatimizda 2022-2026-yillarda yuqorida qayd etilgan sohalardagi islohotlarni samarali davom ettirish, mavjud resurslar va imkoniyatlarni ishga solish orqali aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulot hajmini yanada oshirish, 2030-yilga borib esa O'zbekistonning aholi jon boshiga daromadi o'rtadan yuqori bo'lgan mamlakatlar qatoriga kirish imkonini beradigan darajaga yetishi.

Bunga, o'z navbatida, xususiy sektorni rag'batlantirish va uning ulushini oshirish, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish va haydovchi tarmoqlarda klaster tizimini rivojlantirish orqali erishiladi. [1]

Harakatlar strategiyasi (2017-2021)	Taraqqiyot strategiyasi (2022-2026)
<ul style="list-style-type: none">• Sanoatning yetakchi tarmoqlarini rivojlantirish strategiyasi qabul qilindi• To'qimachilik• Elektrotexnika• Avtomobil sanoati• Qurilish materiallari sanoati• Kimyo va neft-kimyo sanoati• Qishloq xo'jaligi texnikasi• Energetika• Qishloq xo'jaligida islohotlar amalga oshirildi• Erkin iqtisodiy zonalar tashkil etildi• Kichik sanoat zonalarini tashkil etildi• Innovatsion texnoparklar tashkil etildi• IT-parklar ishga tushirildi• Turizm sektoridagi islohotlar	<ul style="list-style-type: none">• Aholi jon boshiga YaIMni oshirish• xususiy sektorni rag'batlantirish• to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish• haydovchi sektorlarida klaster tizimini rivojlantirish

Ta'kidlash joizki, iqtisodiyotning yetakchi tarmoqlarini samarali va jadal rivojlantirish mamlakatimizda yalpi ichki mahsulot hajmining oshishiga, shu orqali aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulotning oshishiga olib keladi.

Inflyatsiya darajasini pasaytirish orqali makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash 2017-yildan boshlab iqtisodiyotni erkinlashtirish va bozor mexanizmlarining rolini oshirishga qaratilgan muhim iqtisodiy islohotlardan biri milliy valyuta kursini shakllantirish tamoyillarini joriy etish orqali ichki valyuta bozorini bosqichma-bosqich erkinlashtirish bo'yicha amaliy qadamlar bo'lganini alohida ta'kidlash lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Taraqqiyot strategiyasi" ma'lumotlari asosida tayyorlangan.
2. www.strategy.uz
3. 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi
4. "Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi"
5. Shukurullaevna, B. S. (2023). MANAGEMENT SYSTEM FOR THE EFFECTIVE USE OF LABOR POTENTIAL IN THE DEVELOPMENT OF INTEGRATION PROCESSES. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 466-473.

6. Shukurullayevna, B. S. (2024). Advanced Foreign Experiences on Private Business Activity and its Development. *European Journal Of Innovation In Nonformal Education*, 4(3), 60-63.
7. Sh, B. S., & Abdug'aniev, Y. J. (2024). Youth Entrepreneurship and its Socio-Economic Advantages. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 4(4), 166-169.
8. Shukurullayevna, B. S. (2024). DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN UZBEKISTAN PROSPECTS OF DIRECTIONS. *Journal of new century innovations*, 54(3), 114-117.
9. Қахҳоров, Ш., & Шаробиддинов, А. (2024). КОРПОРАЦИЯЛАРНИ ИНВЕСТИЦИЯЛАШНИНГ ЖАҲОН АМАЛИЁТИ ТАҲЛИЛИ. *Interpretation and researches*.
10. Qahhorov, S. (2023). SOLIQ SIYOSATINI IQTISODIY FAOLLIKKA YO 'NALTIRILGAN MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(14), 261-263.
11. Shahruxbek, K. (2023). ANALYSIS OF THE IMPACT OF THE VALUE-ADDED TAX ON THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY AND THE DEVELOPMENT OF THE COUNTRY. In " *ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM* (Vol. 1, pp. 491-493).
12. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). The Development of Tourism Activity and its Role in the World Economy. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 4(4), 241-243.
13. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). Priorities and Requirements of the Transition to the "Green Economy" in the Conditions of Uzbekistan. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 3(1), 582-585.
14. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). PROSPECTS OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT THROUGH AGRO-TOURISM. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 21(4), 179-182.
15. Yusupov, N. S., Qosimjon o'g'li, S. A., & Akramjon o'g'li, A. A. (2024). INVESTITION LOYIHALARNI MUVAFFAQIYATLI AMALGA OSHIRISHDA ZAMONAVIY BOSHQARUV DAN SAMARALI FOYDALANISH YO 'LLARI. *Journal of new century innovations*, 54(2), 106-109.
16. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). The Effect of Organizing Tourism Activities in Villages on the Expansion of Tourism Networks in Our Country. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 4(5), 204-207.
17. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). Analysis of Development and Shortcomings in Local Tourism in the Republic of Uzbekistan. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(5), 127-129.
18. Yusupov, N. S. (2024). TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA LOYIXAVIY BOSHQARUVNI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLARI. *PEDAGOGS*, 59(1), 202-207.
19. Алматаев Т. О., Давидова Д. Т., Султанов А. А. ПУТИ ЭФФЕКТИВНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ИНТЕГРАЦИИ СОТРУДНИЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПРОМЫШЛЕННОСТИ //Universum: технические науки. – 2023. – №. 9-2 (114). – С. 38-41.

20. Давидова Д. Т. СУҒУРТАДА АХБОРОТ КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ МЕЗОНЛАРИ //MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH. – 2023. – Т. 2. – №. 23. – С. 56-62.

21. Мамаев В.Н. RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANGAN HOLDA RAQAMLI MARKETING ELEMENTIDAN BIRI INTERNET-REKLAMADAN FOYDALANISHNING TENDENSIYALARI [Vol. 1 No. 8 \(2022\): O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI /](#)

22. Мамаев В.Н. О'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI TA'MINLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI International scientific journal "Interpretation and researches" Volume 1 issue 20 | ISSN: 2181-4163 | UIF-2023: 8.2

23. Мамаев , Б. Н. (2023). ЎЗБЕКИСТОН БАЛИҚ САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА КЛАСТЕРЛАШ. Educational Research in Universal Sciences, 2(14), 693–700. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/4511>